

Historisk lav inklusionsgrad: Med co-teaching vil skolen kunne rumme flere elever

Inklusion er stadig folkeskolens største udfordring, der ikke kan løses uden investeringer i at få langt mere specialviden direkte ud i klasserne, lyder det fra lærernes formand.

[Sebastian Bjerril](#)

PUBLICERET Onsdag 30. marts 2022 - 10:55

SENEST OPDATERET Onsdag 30. marts 2022 - 11:06

Der er ikke meget, der tyder på, at folkeskolen er på rette vej i forhold til at lykkes med ambitionen om at kunne rumme flere elever med særlige behov.

I går viste en række rapporter fra Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (Vive), at færre elever i dag er inkluderet i folkeskolens almindelige undervisning, end da Folketinget indførte inklusionsloven i 2012.

Vives rapport viste samtidig, at hele 23,7 procent af eleverne i folkeskolens udskoling enten går i et specialtilbud, får specialpædagogisk støtte eller vurderes af deres lærere til at have behov for det.

Skal man tro på de nye tal, er andelen af folkeskolens elever med behov for specialpædagogisk støtte vokset ganske betragteligt, siden der sidste gang blev foretaget et stort inklusionseftersyn i 2016.

Ifølge formand for Danmarks Lærerforening Gordon Ørskov Madsen er det dog ikke ud fra gårsdagens rapporter muligt at sige, om det går hverken bedre eller værre siden eftersynet.

”Konklusionen er for mig at se, at vi ikke lykkes godt nok samlet set. Det vidste vi godt i forvejen. Der er simpelthen for mange elever, der får for lidt ud af at gå i skole”, siger lærernes formand.

Flere diagnoser ikke lig med mere specialtilbud

Gordon Ørskov Madsen kalder inklusionsopgaven for folkeskolens ”suverænt vigtigste opgave”, og kalder det tilmed også for en af samfundets vigtigste opgaver.

Han kalder det for ”tankevækkende”, at færre bliver inkluderet i folkeskolens almene undervisning.

”For vores ambition er, at alle elever skal have den undervisning, der gør, at de trives og lærer noget. Det er der for mange, der ikke gør. Vi skal blive langt bedre til, at alle er en del af undervisningens fællesskab, som er fundamentet for, at de trives og lærer noget”.

Indtil nu er der ikke foretaget de nødvendige investeringer. For det er stadig hovedreglen, at læreren står helt alene med udfordringerne i klassen. Det skal vi have lavet om på, og det koster.

Gordon Ørskov Madsen

Vives rapport viser, at der er sket en stigning i andelen af elever med diagnoser. Han mener imidlertid ikke, at det nødvendigvis bør føre til, at færre elever kan inkluderes i den almene undervisning.

”Når der er flere, der har diagnoser, kunne man tænke, at så er der brug for flere specialtilbud, men vi har erfaringer med - som rapporten også peger på - at hvis vi understøtter undervisningen i klassen, så kan det styrke klassens fællesskab, men det kræver investeringer. Læreren bliver alt for ofte overladt til sig selv og til at finde løsninger på en afsindig kompleks undervisningssituation. Det holder ikke”.

Specialpædagogisk ekspertise skal ind i klasselokalet

Ifølge lærernes formand er der ikke tvivl om, hvor der skal sættes ind, så skolen bliver langt bedre til at rumme de mange elever med støttebehov. Langt mere af undervisningen skal være med to lærere, hvor den ene har specialpædagogisk ekspertise.

”Vi skal til at tænke helt nyt på det her felt. For eleverne får i dag ikke nok ud af undervisningen, og det slider også på lærerne. Klassens faglærere skal understøttes

inde i klassen af en vidensperson med særlig kendskab til specialpædagogik. Hvis vi benytter co-teaching, rykker vi i realiteten samarbejdet om klassens undervisning ind i klasselokalet i stedet for, at man snakker om det udefra, og at den enkelte lærer står alene i klasserummet”.

Det er en forudsætning for, at vi kan holde på lærere og elever, så de ikke forsvinder ud af folkeskolen og over til fri- og privatskoler

Gordon Ørskov Madsen

Ifølge Gordon Ørskov Madsen er der langt bedre forudsætninger for at blive enige om løsninger, der kan skabe store forbedringer, end der har været i mange år. Årsagen er, at skoler og kommuner har fået en række erfaringer med både co-teaching og fra forskellige lokale forsøg på løsninger.

Og vigtigst af alt sidder skolens parter, undervisningsministeren og Folketingets partier nu med ved samme bord i partnerskabet Sammen om skolen.

”Det gør, at vi har et solidt grundlag for at finde nogle løsninger i fællesskab, og det skal vi sørge for at få brugt. Indtil nu er der ikke foretaget de nødvendige investeringer. For det er stadig hovedreglen, at læreren står helt alene med udfordringerne i klassen. Det skal vi have lavet om på, og det koster. Det koster også at uddanne og give lærerne helt nødvendig specialviden og ekspertise – både i læreruddannelsen og som efteruddannelse. Men der er i virkeligheden tale om investeringer, fordi det på den lange bane har helt vildt store menneskelige og økonomiske konsekvenser, at der er for mange børn og unge, der ikke har et godt skoleliv”, siger han.

Forudsætningen for, at lærere og elever ikke forsvinder

Udover gårsdagens Vive-rapporter er der også politisk bestilt en analyse af, hvordan PPR i højere grad kan understøtte undervisningen ude på skolen. Det glæder lærerformanden.

”Det handler ikke alene om den enkelte elevs trivsel eller diagnose. Det handler i mindst lige så høj grad om undervisningens fællesskab inde i klassen, som vi skal have til at fungere, så det ikke behøver at være specialundervisningstilbud, der behøver at være løsningen i alle tilfælde”, siger han og tilføjer, at der samtidig er elever, som har det bedst med at have et fællesskab i en specialklasse.

Ifølge Gordon Ørskov Madsen er det fundamentalt, at kommende løsninger er nogen, hvor alle skolens parter skal kunne se sig selv i.

"Alle parter skal kunne bakke op om løsningerne. Det er helt afgørende, at lærerne oplever at kunne lykkes med undervisningen – og i det hele taget have et godt arbejdsmiljø."

"Det er en forudsætning for, at vi kan holde på lærere og elever, så de ikke forsvinder ud af folkeskolen og over til fri- og privatskoler".

[Historisk lav inklusionsgrad: Med co-teaching vil skolen kunne rumme flere elever \(folkeskolen.dk\)](https://www.folkeskolen.dk)